

Дан Симънс

ДЕЦАТА НА НОЩТА

София, 2019

Преводът е направен по изданието:

Dan Simmons

CHILDREN OF THE NIGHT

Thomas Dunne Books, an imprint of St. Martin's Press, 2012

Children of the Night

Copyright © 1992 by Dan Simmons

All rights reserved.

© Издателство „Изток-Запад“, 2019

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Богдан Русев, превод, 2019

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2019

ISBN 978-619-01-0415-5

ДАН СИМЪНС

ДЕЦАТА НА НОЩТА

Превод от английски

Богдан Русев

Отговорен редактор

Иван Атанасов

ДРУГИ КНИГИ НА ДАН СИМЪНС

УЖАС
ЛЕШОЯДИ
ПЕСЕНТА НА КАЛИ

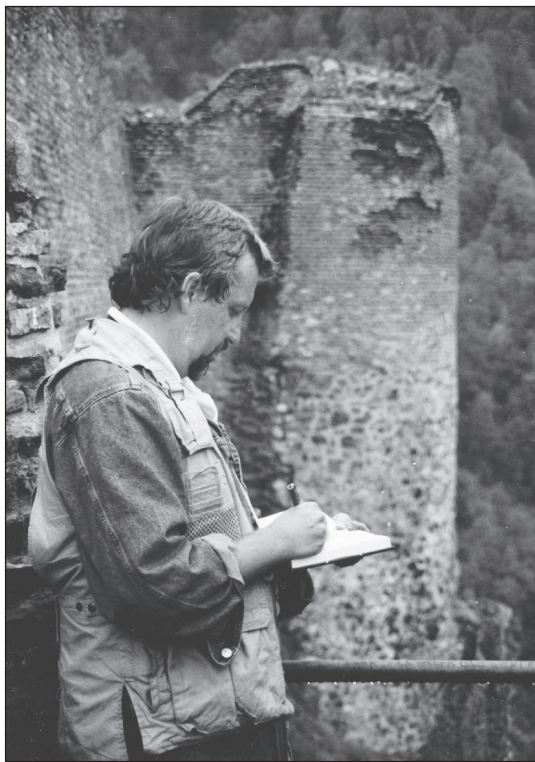
ИЛИОН
ОЛИМП

ХИПЕРИОН
ПАДАНЕТО НА ХИПЕРИОН
ЕНДИМИОН
ТРИУМФЪТ НА ЕНДИМИОН

КУХИЯТ ЧОВЕК
КУФАРЪТ
ПЕТАТА КУПА

ЛЯТОТО НА СТРАХА

На децата

Авторът, скициращ *истинския* замък на Дракула

ВЪВЕДЕНИЕ

Не бях планирал да прекарам част от пролетта и лятото на 1991 г. в Румъния след промените, като бродя по следите на Влад Цепеш – историческата личност Влад III Дракул, вдъхновението за граф Дракула – в Трансилванските Алпи. Просто така се случи.

В действителност никога не бях проявявал особен интерес към идеята да напиша роман за вампири от традиционния вид, които се прехранват с пиене на човешка кръв; след толкова много книги по въпроса темата просто не ми изглеждаше особено апетитна, с извинение за безвкусната игра на думи. Освен това през 1989 г. вече бях публикувал моя свръхроман за метафорични вампири със заглавие „Лешояди“: цели 1000 страници, посветени на „умствените вампири“ – древните създания, които живеят сред нас, контролират действията ни и се хранят с енергията на смъртта и страха, – и си мислех, че съм приключил веднъж завинаги с писането за вампири.

Но през 1990 г. започна да ме тормози мисълта за съдбата на стотиците хиляди сираци, открити в Румъния след „революцията“ от декември 1989 г., която завърши с екзекуцията на диктатора Чаушеску (и жена му), въпреки че властта в страната си остана в лапите на същите комунистически апаратчици, които я държаха и преди това. В резултат на драконовите (по името на старогръцкия законодател Дракон, съименник на Дракула – буквално „Сина на дракона“) мерки за насърчаване на раждаемостта, въведени от Чаушеску, според които абортите и контрацепцията са били забранени, но семействата с повече деца не са получавали сериозна подкрепа за отглеждането им от държавата, повече от 600 000 деца просто са били зарязани в някой от огромните складове, минаващи за сиропиталища: представете си 500 детски креватчета от стомана, натъпкани в едно-един-

ствено необятно, неотоплявано пространство. Медицинските грижи, полагани за децата в тези сиропиталища, бяха, както скоро щях да се убедя лично... *необичайни*.

Макар и децата почти никога да не са били изнасяни от креватчетата или клетките си, макар и да са били лишавани от прегръдки, човешко докосване и всякакви прояви на любов и привързаност, между тях редовно са минавали медицински сестри, за да им инжектират *кръв от възрастни хора* – за подсилване. (Теорията, на която се основава тази практика, е била на мода някъде около 1885 г.) Сестрите дори са използвали една и съща спринцовка за десетки деца. „Кръвта от възрастни хора“, която са употребявали за тази цел, е дарявана (срещу заплащане) от донори, набирани по улиците на Букурещ и други големи румънски градове – най-често от хивпозивитни проститутки, наркомани и бездомници. Медицинските сестри в румънските „складове на смъртта“ *са инжектирали пеленачета и малки деца с хепатит Б и СПИН*.

След като открих тази истина от разстояние, през 1990 г. аз написах един дълъг разказ за нея, озаглавен „Всички рожби на Дракула“ – но скоро си дадох сметка, че историята беше по-подходяща за роман, който да съчетава ужасната истина за румънските сираци и „сиропиталища“ с легендата за Влад Цепеш, наричан още Дракула – „Сина на дракона“.

А това означаваше, че трябваше да замина за Румъния, за да видя всичко с очите си – и настоящето, и миналото. В онези години, докато проучвах историите за романите си, редовно пътувах до разни места като задните улички на Калкута и секс клубовете на Банкок (по време на въоръжена революция), така че жена ми се изрази доста кратко и ясно, когато ѝ съобщих, че се налага да посетя Румъния малко след революцията в страната, и я поканих да ме придружи: „Защо някой път не напишеш книга, за която ти се налага да правиш проучвания в Южна Франция?“

Но през онази пролет и лято на 1991 г. все пак имаше един човек, който искаше да замине за Европа, и това беше сестрата на жена ми – Клаудия Логерквист. Клаудия е родена в Берлин и искаше да отиде в източната част на току-що обединена Германия – Берлинската стена беше паднала горе-долу по същото време, по което бяха застреляли Чаушеску, – за да си върне собствеността върху подлежащите на реституция имоти, които режимът на ГДР беше отнел от нейното семейство преди

четиридесет и пет години. А тъй като Клаудия се занимаваше с лингвистика, владееше както родния си немски език, така и френски, и беше свикнала да преподава и изучава чужди езици – аз ѝ предложих да финансирам нейното пътуване до Европа, ако се съгласи да се отбие в Румъния заедно с мен (след като изкара няколко месеца уроци по румънски език, за които също бях готов да платя). Идеята ми беше, че ако пътувам заедно с човек, който говори френски (езикът на повечето румънски интелектуалци), немски (голяма част от територията на Трансилвания, която ме интересуваше, някога е била саксонско владение и част от Австро-Унгарската империя, така че в дълбоката румънска провинция все още се говори немски), както и малко румънски език, ще успея да постигна немислимото – да обикалям Румъния, без да ме придружава задължителният „екскурзовод-преводач“ (с други думи, доносник на тайната полиция „Секуритате“). И така, двамата заминахме заедно, въоръжени с двеста картички с размер 8x18 см, на които бяха написани полезни фрази на румънски език (например „Не, не съм агент на ЦРУ.“).

Идеята проработи. Двамата наистина се озовахме сами в Румъния, където в продължение на няколко седмици обикаляхме по следите както на истината за сираците, така и на свидетелствата за историческата личност Влад Цепеш, преди най-сетне да се качим на един кошмарен влак от Букурещ до Будапеща, откъдето продължихме с едно прекрасно корабче тип „ракета“, което ни отнесе на подводните си криле до Виена. (По-късно пристигна и съпругът на госпожа Логерквист, така че двамата да се заемат с реституцията на семейните имоти в Източна Германия.)

През май 1991 г. Румъния все още не беше успяла нито да се възстанови след така наречената „революция“ от декември 1989 г., нито да се интегрира в западния свят. Хотелът, в който си бях резервирал стая – класическият хотел „Атене“ – беше затворен за „обновителен ремонт“ (с други думи, едно цяло крило на хотела се беше сринало след директно попадение от танков снаряд). В страната все още нямаше представителство на „Херц“, откъдето да си вземем кола под наем, нито вериги за бързо хранене, откъдето да си вземем вечеря. Основният внос от западния свят засега бяха мерцедесите, вкарвани от Германия (и шофирани от спекуланти със земеделски земи, германски предприемачи и доставчици на порнографска продукция),

които летяха със 120 км/ч през дупките на румънските пътища, изградени за (и използвани от) волски каруци и стада овце. На втория си ден в Букурещ взехме под наем една румънска трошка – дачия, в сравнение с която трабантите от Източна Германия приличаха на поршета – и се отправихме към провинцията.

Ще ви оставя сами да прочетете в този роман всичко, което научих за сиропиталищата – и сираците. Всички описани подробности са факти, които съм виждал с очите си и/или съм ги прочел в достоверни репортажи във вестник „Ню Йорк Таймс“ и други авторитетни издания. Но докато ви разказвам за проучването по следите на Влад Цепеш, просто не забравяйте, че през цялото време, където и да бяхме двамата с Клаудия – от тротоара пред входа на хотела в Букурещ до миниатюрните средновековни селца в Трансилванските Алпи – местните непрекъснато ни предлагаха сираци за продан. „Добри, здрави сираци – без увреждания, гаранция.“ И като се има предвид, че почти всички деца, изпращани в кошмарните сиропиталища в цяла Румъния, бяха подложени на толкова нечовешко отношение, че нито едно от тях не беше съвсем здраво, а *всички* се отличаваха със сериозни емоционални проблеми и затруднения в умственото развитие и ученето, както и други увреждания, въпросните местни очевидно ни предлагаха за продан румънски деца, които *не бяха* сираци – а най-често просто бяха поредното дете на някое селско семейство, което не можеше да го изхранва, деца от ромски произход (водеха ни в циганските катуни), както и – понякога – отвлечени деца.

Нашият престой в страната през май 1991 г. съвпадна с последната вълна от американски семейства – повечето от които се определяха като евангелисти, – които пристигаха в Румъния, за да се сдобият с румънски сираци и да ги спасят, като ги изведат от страната – преди румънските власти да сложат край на тази практика на „осиновяване“. (Клаудия и нейният съпруг Джим вече си имаха две страхотни деца, а двамата с моята съпруга Карън си имахме деветгодишната ни дъщеря Джейн, така че не бяхме тръгнали на лов за дете, което да осиновим. Но понякога слушахме историите на другите американци в страната и ги придружавахме, за да станем свидетели на това, как на практика се продаваха деца на чужденци.) Да, някои държавни сиропиталища наистина продаваха деца – ужасяващо болни и увредени деца – на едро.

След като получихме няколко подобни офerti, едно от първите места, които посетихме, беше американското посолство в Букурещ, където бъдещите американски осиновители и техните най-често здрави, но недостатъчно големи да говорят „сираци“ чакаха на опашка, обслужвана от девет гишета едновременно, за да им извадят американски визи.

Вместо да се настаним в някой от „модерните“ хотели, двамата с Клаудия се бяхме озовали в две стаи (разположени на около пет километра една от друга по страховити, зле осветени коридори, където в общия случай работеше по една електрическа крушка на всеки десет) в хотел „Букурещ“ – кошмарно място, което беше подслонявало предимно руснаци през цялото време, докато те на практика бяха притежавали Румъния, а именно – от края на Втората световна война до „революцията“ преди година и половина.

И така, ще оставя историята на сираците и сиропиталищата да бъде разказана в самия роман, а аз ще продължа направо с издирването на историческите свидетелства за Влад Цепеш.

Първото ни пътуване с дачията извън столицата беше до езерото Снагов и едноименния остров в него, които се намират на тридесетина километра от Букурещ. На единия бряг на легендарното езеро имаше някакъв изоставен държавен парк, а на другия – една от подобните на крепости „резиденции“ на Николае Чаушеску. Диктаторът и жена му вече бяха мъртви и гниеха в гробовете си, но резиденцията все така беше охранявана от въоръжени патрули по брега и военни моторници в езерото.

В изоставения парк все пак се предлагаха лодки с гребла под наем. Беше им останала една, която дори все още беше на вода, и точно в момента се използваше от някаква млада двойка, която обикаляше с нея лагуната до отсамния бряг. Най-сетне двамата върнаха лодката и двамата с Клаудия похарчихме едно малко състояние, за да я вземем под наем, така че да изминем разстоянието от километър и половина през лагуната до самия остров Снагов. Веднага открихме, че лодката пропуска вода, а спасителни жилетки, естествено, нямаше, така че Клаудия се зае да изгребва водата с ръце, а аз – оставил куфарчето, в което носех скици и всичките си бележници, възможно най-високо до себе си, за да не се намокри – започнах да гребя като обезумял. Клаудия изрази известни притеснения относно голямото разстояние до острова, синьо-черните буреносни облаци, от които се протягаха мълнии към езерната повърхност, както и от факта, че малката ни гребна лодка бързо се пълнеше с вода, но аз я успокоих с думите: „Не се тревожи. Езерото ми изглежда съвсем плитко. Струва ми се, че виждам водораслите на дъното.

Ако се наложи, просто ще скочим от лодката и ще *прегазим* до брега.“

Ами всъщност... не. Както се оказа, езерото Снагов е най-дълбокото в Европа. Дъното на някои места от него все още не е проучено със сонар. По времето на Влад Цепеш, прочутият владетел е изградил крепост на острова, свързана с брега с помощта на дървена пътека с дължина от няколкостотин метра, построена върху колове. Когато враговете му се опитвали да превземат крепостта, той заповядал пътеката да бъде съборена, докато преминават по нея. Все още се разказват легенди за това, че предсмъртните крясъци на рицарите се чуват изпод водата, а ако човек се загледа както трябва в дълбините на езерото, ще успее да види телата им в плетените ризници и лицата им под металните шлемове.

Единственото, което чухме ние двамата, беше невероятната шумотевица, предизвикана от някакъв необичаен вид креслива жаба в плитчините около езерото. В съчетание с непрестанния тътен на гръмотевиците, ефектът беше... обезпокоителен.

В крайна сметка, все пак стигнахме до остров Снагов и единствения останал манастир на него, където – противно на официалната история, но в съгласие с всички

румънски историци, с които разговаряхме и си кореспондирахме – е бил погребан Влад Цепеш през 1476 г., след като е бил обезглавен. През 30-те години на XX век румънски археолози са провели разкопки на гроба на Влад в параклиса на манастира (на изумителната дълбочина от десет метра) и са открили, че гробът е празен, ако не се броят няколко съвкани животински кости и конски черепи. Години по-късно археолозите са открили друг гроб, разположен на твърде необичайно място дори за погребение на детрониран император – точно пред олтара, – където, отново на необикновено голяма дълбочина, са попаднали на обезглавен труп с останки от кралски одежди и пръстен със символ на Ордена на Дракона на костеливия си пръст. Черепът не е открит. Властите са натоварили скелета на един камион, за да бъде пренесен в Букурещ, едва на 30 километра оттам, но камионът така и не е пристигнал до местоназначението си – а останките от скелета с кралските одежди и пръстена си остават в неизвестност и до днес.

При следващото си пътешествие посетихме Брашов – град от времето на Влад Цепеш, прочут със своя замък, който в дейст-

вительност не е играл особено важна роля в живота и кървавата кариера на самия Влад, но въпреки това е представян като „замъка на Дракула“ в туристическите обиколки, предназначени за международните почитатели на Дракула. Замъкът Бран наистина прилича на мястото, където би живял легендарният владетел, но няма нищо общо с него. Истинският „замък на Дракула“ – с действителната си история, която едва ли не е прекалено ужасяваща, за да бъде истинска – представлява една запусната руина, която се намира много по-далеч от Букурещ, в сърцето на Карпатите, и нито един от хората, с които двамата с Клаудия разговаряхме, не пожела да ни каже как да стигнем до него. През май 1991 г. Влад Цепеш не беше популярна тема за разговор сред румънските интелектуалци, официалните представители на властта и жителите на местните села.

Замъкът Бран в Брашов – днес пробутван на туристите
като „замъка на Дракула“

За сметка на това, никой нямаше как да скрие родното място на Влад – град Сигишоара в област Трансилвания, където е роден през зимата на 1431 г. – и точно това беше

следващата ни цел. Когато пристигнахме, родният дом на Влад приютяваше един скромнен ресторант.

Родното място на Влад Цепеш в Сигишоара, Трансилвания

На табелата пред ресторанта е изобразен дракон, увит на кълбо, с разперени нокти. Същият символ е увенчавал и пръстена с печат на фамилията Дракул („Дракон“), който са носили както Влад Цепеш, така и баща му. Единственото предложение в менюто на ресторанта беше някаква жалка безвкусна супа, но след като си я поръчах и посветих известно време на задачата да я разбърквам с лъжицата си, вече имах оправдание да „потърся тоалетната“ и скришом да се изкача по същите стъпала, изкривени от времето, по които младият Влад се е изкачвал до стаята си преди повече от 600 години. На горния етаж имаше две спални с гледка към сградата на съдилището и аз се промъкнах без разрешение в тях, за да надникна през прозорците им. От проучванията си вече знаех, че гледката на часовниковата кула и сградата на съдилището са били важни за Цепеш. По думите на самия Влад от „Деца на нощта“:

Гледах от тези прозорци – от същите тези малки прозорци, които сега хвърлят толкова оскъдна светлина върху мен – гледах

от тези прозорци като малко дете на три или четири години, докато отвеждаха крадците, разбойниците, убийците и онези, които не бяха платили данъка си на бирниците, от претъпкания затвор на площада на градските съветници до мястото на екзекуцията им от другата страна на улицата, в кулата на златарите. Спомням си лицата им, лицата на тези затворници, на тези обречени хора: неумити, със зачервени очи и изпити лица, брадясали и подивели; спомням си как отчаяно се озъртаха, докато всеки един от тях осъзнаваше как му остават само броени минути, преди да сложат въжето на врата му и палачът да го събори от площадката. Спомням си един път, когато бяха заключили три жени отделно в килиите на кулата на градските съветници, и в едно хладно утро видях как ги изведоха оттам оковани във вериги, от кулата до площада, от площада до улицата, а сетне надолу по павираната стръмнина, докато не се изгубиха от жадния ми поглед. Но ах, онези мигове на гледката, невъзпрепятствана от нищо, докато стоях на колене на дивана в стаята на баща ми, която минаваше както за съдилище, така и за личните му покои – ах, онези безкрайни мигове на върховна наслада!

Сибиу се оказа живописен град от Средновековието. Просторният павиран централен площад не се е променил особено много от времето, когато Сибиу е бил едно от провинциалните седалища на властта на Влад Цепеш. Дори къщите в града, със своите прозорци с характерна извивка, заради която приличат на очи, готови всеки миг да се унесат в сън, бяха очарователни. (Именно там, докато излизахме от Сибиу по едно второкласно шосе, двамата с Клаудия видяхме с очите си как една дачия пред нас пропадна в дупка на пътя, която беше толкова дълбока, че от колата останаха да се виждат само багажникът и задните колела. Шофьорът сякаш не се смути, а вместо това се изкатери навън през задната врата, откъдето стъпи на багажника и скочи на нивото на улицата – а след това се отдалечи нехайно, все едно подобни злощастни приключения по пътищата бяха всекидневие за него. Човек наистина трябваше да кара внимателно по улиците и шосетата на Трансилвания.)

Една събота вечер излязох да се разходя и открих, че градският площад и парковете на Сибиу бяха пълни с народ.

На следващия ден, неделя, отново излязох на разходка по същото време, но този път не видях абсолютно нито един човек на нито една улица, пресечка, двор, паркова алея или площад. Причината определено не беше неделната служба в църквата: в Румъния в продължение на цели десетилетия се бяха отнасяли с неодобрение и дори бяха наказвали хората, които ходят на църква. Все едно беше прозвучала сирена и цялото население на Сибиу беше избягало в укрытията.